

การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระดับชุมชน
แก่เด็กอุทิศติกรรมดับปชุนวัยในกรุงเทพมหานคร

นางสาวนุมา ชัยฤทธิ์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาปฐนวัย ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2541

ISBN 974 - 331 - 056 - 8

สำนักหันนองบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖ ส.ก. 2544

- ๑๖๖๖๑๐๘ -

A STUDY OF THE PARENTS' ROLES ON PROVIDING EARLY INTERVENTION
FOR AUTISTIC YOUNG CHILDREN IN BANGKOK METROPOLIS

Miss Narumol Khwunkeeree

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Early Childhood Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974 - 331 - 056 - 8

หัวขอวิทยานิพนธ์	การศึกษาบทบาทของผู้ปักธงในการให้ความช่วยเหลือ ตั้งแต่ระดับเริ่มแรกถึงระดับปฐมนิเทศในกรุงเทพมหานคร
โดย	นางสาวนฤมล ชัยณรงค์
ภาควิชา	ประดิษฐ์ศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมนิเทศ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไสวพรวณ ชัยสมบัติ

บันทึกวิทยาลัย ฯพลังกฤษฎีกาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบันทึกวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ศรีนธร วิทยะศรีนันท์)

..... อาจารย์ คงกระพันธ์ ชัยสมบัติ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไสวพรวณ ชัยสมบัติ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จีระพันธุ์ พูลพัฒน์)

นกุณ พ.ช. ชื่อผู้วิจัย : การศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระดับแรกเริ่มแก่เด็กของที่สิติกะรดับปฐมวัยในกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF THE PARENTS' ROLES ON PROVIDING EARLY INTERVENTION FOR AUTISTIC YOUNG CHILDREN IN BANGKOK METROPOLIS)
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.สิงหาพรรณ ชัยสมบัติ, 166 หน้า. ISBN 974-331-056-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระดับแรกเริ่มแก่เด็กของที่สิติกะรดับปฐมวัยในด้าน การพัฒนาเด็กที่บ้าน การประสานงานกับทางโรงเรียน การประสานงานกับนักวิชาชีพ และการปฏิบัติในการรวมกลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ผู้ปกครองส่วนใหญ่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้านของเด็กแทนทุกเรื่อง ยกเว้นเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุให้ถูก และการสอนเด็กให้ต้อนรับแขกเท่านั้น ที่ผู้ปกครองน้อยกว่าครึ่งหนึ่งปฏิบัติ
- 2) ปัญหาพฤติกรรมของเด็กที่พบเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ สมานญูนแรง กระซิบห่างๆ ทำร้ายตนเอง เคลื่อนไหวร่างกายอย่างผิดปกติ รับประทานอาหารยาก ล้าวัว ทำลายของ กลัวบางสิ่งบางอย่างเป็นพิเศษ และต่อต้านความเปลี่ยนแปลง ซึ่งผู้ปกครองส่วนใหญ่ ได้ใช้วิธีการแก้ปัญหาอย่างเหมาะสมและได้ผลดี แม้จะมีส่วนน้อยที่แก้ปัญหา อย่างไม่เหมาะสม โดยการดู ดีเด็ก การแก้ปัญหาแทนเด็ก และการให้เด็กดูวิดีโอ เพื่อให้เด็กสามารถอธิบายที่ได้ดูได้ โดยเฉพาะการดูหนังสือ มากที่สุดในเด็กที่มีพัฒนาการทางสังคมช้า
- 3) ปัญหาพัฒนาการทางสังคมของเด็ก ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้สอนเพื่อแก้ปัญหาพัฒนาการทางสังคมของเด็ก และมักได้ผลดี และทุกคนพาเด็กไปเที่ยวอย่างสนุกสนาน หรือผู้ปกครองบางคนไม่ได้ฝึก เพราะไม่ทราบว่าจะสอนอย่างไร ส่วนปัญหาการพูด ผู้ปกครองทุกคนฝึกพูดให้ถูกที่บ้าน โดยส่วนใหญ่มีทุกวันเป็นการเฉพาะ
- 4) เด็กของที่สิติกะรดับปฐมวัยในชั้นปีกติ โดยมีการจัดตั้งลักษณะเฉพาะ และผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้ประสานงานในการฝึกเด็ก และร่วมมือกับครุชย่างสนุกสนาน ปัญหาที่โรงเรียนของเด็กคือ เด็กไม่ยอมเล่นกับเพื่อน จึงขึ้นเพราะถูกเรียก หุงคนจึงง่าย รับประทานอาหารช้าๆ และไม่ยอมทำภาระบ้าน
- 5) ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการประสานงานกับนักวิชาชีพ โดยปฏิบัติตามคำแนะนำและข้อความเมื่อมีปัญหา ปัญหาการใช้บริการทางการแพทย์คือ นักวิชาชีพเฉพาะทางมีน้อย เท่าในการฝึกแต่ละครั้งน้อย ใช้จ่ายสูง รอคิวนาน และโรงพยายาลอยู่ไกล
- 6) ผู้ปกครองทุกคนเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเด็กของที่สิติกะรด โดยการพูดคุย ขอรับ หรือประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน ผู้ปกครองส่วนใหญ่ติดต่อกับบุนรวมผู้ปกครองเด็กของที่สิติกะรดอย่างสนับสนุนทางโทรศัพท์ และเข้าร่วมประชุมประจำปี

3970775927 : MAJOR EARLY CHILDHOOD EDUCATION

KEY WORD: PARENTS' ROLES / AUTISTIC YOUNG CHILDREN / BANGKOK METROPOLIS

NARUMOL KHUNKEREE : A STUDY OF THE PARENTS' ROLES ON PROVIDING EARLY INTERVENTION FOR AUTISTIC YOUNG CHILDREN IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSIST. PROF. SOPAPAN CHAYASOMBAT, 166 pp. ISBN 974-331-056-8.

The purpose of the research was to study the parent's roles on providing early intervention for autistic young children in Bangkok Metropolis concerning promoting the children's development at home, cooperating with the schools, cooperating with the professional, and joining the advocate group.

The research findings were as follows:

- 1). Most of the parents promoted the children's development at home in nearly every aspect of each area, except preventing an accident and teaching them to welcome guests which less than half of them did.
- 2). The children's problems found from most to less were having short attention span, screaming and showing tantrum, hurting one's self, moving abnormally, eating limited kinds of food, being aggressive, destroying things, being overly afraid of some simple things and resisting changes. Most of the parents did solve the problems appropriately and succeeded. However, a few used the inappropriate way such as scolding, beating, taking the children's place of solving the confronted problems and providing videotapes for the children to make them stay still for a long period of time. Scolding and beating were especially reported to arouse the children's negative behavior.
- 3). Most of the parents taught social skills to their children and succeeded. All of the parents took their children out for fun regularly. A few parents did not teach their children on some aspects because they did not know. Concerning speech, all parents trained their children at home. Most of them did it formally every night.
- 4). Most autistic children were mainstreamed in a regular classroom with a specified curriculum. And most parents cooperated and trained their children as planned with the teachers regularly. The children's school problems were not playing with their peers, being dizzy because of medication, being moody and eating limited kinds of food.
- 5). Most of the parents had cooperated with the professional by complying with what they were told as well as asking for some advice when having a problem. The problems of using medical services were that specialists were rare, duration of service each time is too short, high expenses, having to wait to be served for a long time and far distance from home to the institution or the hospital.
- 6). All parents disseminated knowledge about autistic children by explaining verbally and personally or informing the public through mass communication. Most of the parents contact with the autistic child's parent club regularly by phone, and joined the annual meeting.

ภาควิชา.....ประถมศึกษา.....

อาจารย์ชื่อ.....นันดา.....

สาขาวิชา.....การศึกษาปฐมวัย.....

อาจารย์ชื่อ.....อาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2541.....

อาจารย์ชื่อ.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกุณามาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ โสภาคธรรม ขยับสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวิจัยด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอขอบขอบพระคุณอาจารย์ศุภศักดิ์ จันทยานนท์ อาจารย์อัญญาพร จตุจิริวงศ์ คุณโนมยัง สุวรรณวัฒนา อาจารย์ ดร. ศรินทร์ วิทยะสิรินันท์ อาจารย์น.พ. ชาตรี วิชราชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้ข้อคิดที่ดี และมีประโยชน์ในการปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ศรินทร์ วิทยะสิรินันท์ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ดร. จีระพันธุ์ พุฒพัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

การวิจัยครั้งนี้ได้รับความอนุเคราะห์และความเอาใจใส่เป็นอย่างดีจากอาจารย์ศุภศักดิ์ จันทยานนท์ และครอบครัว ตลอดจนคณาจารย์ในเรียนอนุบาลจันทยานนท์ และผู้ปักธงชัย อดีตศิษย์ที่เป็นตัวอย่างประชากรุกท่าน ผู้วิจัยขอขอบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ น้องๆ ชาวปฐมวัยทุกท่าน ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ คุณศิริโวิตม์ สายทอง ที่เสียสละเวลาในการช่วยพิมพ์ต้นฉบับวิทยานิพนธ์ ทั้งหมด และเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบใจ พิเชฐสุพงษ์ น้องชายอุดทิรัก ที่เป็นกำลังใจให้พี่สาวเสมอมา

ท้ายสุดนี้ขอกราบบุญคุณของคุณพ่อเนื่อง และคุณแม่พรพรวน ชวัญศรี ที่ให้ชีวิต ให้การศึกษา ตลอดจนเป็นกำลังใจและอยู่เคียงข้างในยามที่ลูกท้อแท้ จนลูกสามารถพืนฝ่าอุปสรรคทั้งมวล มาจนถึงวันนี้ได้ คุณค่าของงานวิจัยฉบับนี้ ลูกขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของพ่อและแม่

นฤมล ชวัญศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญ.....	๘
สารบัญตาราง.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของ การวิจัย.....	4
ขอบเขตของ การวิจัย.....	4
ข้ออกสนใจ.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
2 รายงานคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
เด็กอ่อนที่สติกระดับปฐมวัย.....	8
การให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กอ่อนที่สติกระดับปฐมวัย.....	22
บทบาทของผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กอ่อนที่สติกระดับปฐมวัย.....	
เด็กอ่อนที่สติกระดับปฐมวัย.....	28
การให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กอ่อนที่สติกระดับปฐมวัย ในประเทศไทย.....	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
การศึกษาเอกสารและสำรวจข้อมูลที่นฐาน.....	70
การทำนัดประชากรและคัดเลือกตัวอย่างประชากร.....	70
การสร้างเครื่องมือ.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล.....	77
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	131
รายการยังคง.....	137
ภาคผนวก.....	142
ประวัติผู้เขียน.....	166

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1 กองแผนคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	73
2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปักครอง จำแนกตามสถานภาพ.....	79
3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปักครอง จำแนกตามการเข้ารับการอบรม.....	83
4 จำนวนและค่าร้อยละของหน่วยงานที่ผู้ปักครองเข้ารับการอบรม.....	84
5 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปักครอง จำแนกตามผู้ที่มีหน้าที่ดูแล กิจวัตรประจำวันของเด็กอุทิศติก.....	85
6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปักครอง จำแนกตามการส่งเสริม พัฒนาการของเด็กอุทิศติกทุกด้าน.....	86
7 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปักครอง จำแนกตามผู้ที่มีหน้าที่ ฝึกเด็กให้ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน.....	88
8 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปักครอง จำแนกตามลักษณะค่าพูด ที่ผู้ปักครองใช้ในการฝึกเด็ก.....	89
9 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปักครอง จำแนกตามการใช้สื่อเรียน อุปกรณ์ในการฝึกเด็กให้ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน.....	90
10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปักครอง จำแนกตามปัญหาของเด็ก และวิธีการช่วยเหลือของผู้ปักครอง.....	91
11 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปักครองที่ใช้วิธีแก้ไขปัญหา และจำนวนและค่าร้อยละของเด็กที่ทำได้ / วิธีแก้ไขที่ได้ผล.....	94
12 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปักครอง จำแนกตามการพาเด็ก ไปเล่นกับเพื่อนและไปเที่ยว.....	98
13 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปักครอง จำแนกตามการปฏิบัติ เมื่อเด็กประพฤติตัวไม่เหมาะสมขณะพาเด็กไปนอกบ้าน.....	100
14 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ปักครอง จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ ในการฝึกพูดให้แก่เด็ก.....	101

ສາຂົມໜູນຕາຫາງ (ຕໍອ)

หน้า

ຕາຫາງທີ

15 ຈຳນວນແລະຄ່າຮ້ອຍລະຂອງຜູ້ປັກຄອງທີໃໝ່ເຊີ້ນໄປໝູນຫາພາບຖືກຮຸມ ແລະຜລທີ່ໄດ້.....	102
16 ຈຳນວນແລະຄ່າຮ້ອຍລະຂອງຜູ້ປັກຄອງ ຈຳແນກຕາມການປົງປັດ ໃນການເຮັມແຮງເຫຼືອເຕັກແສຕະພາບຖືກຮຸມທີ່ຕີ.....	109
17 ຈຳນວນແລະຄ່າຮ້ອຍລະຂອງຜູ້ປັກຄອງ ຈຳແນກຕາມການປົງປັດ ໃນການປະສານານັກທາງໂຈງເຊີ້ນ.....	110
18 ຈຳນວນແລະຄ່າຮ້ອຍລະຂອງຜູ້ປັກຄອງ ຈຳແນກຕາມນົມຫາທີ່ພນ ໃນການປະສານານັກທາງໂຈງເຊີ້ນ.....	113
19 ຈຳນວນແລະຄ່າຮ້ອຍລະຂອງຜູ້ປັກຄອງ ຈຳແນກຕາມການປົງປັດ ການປະສານານັກວິชาຫັ້ນ.....	115
20 ຈຳນວນແລະຄ່າຮ້ອຍລະຂອງຜູ້ປັກຄອງ ຈຳແນກຕາມນົມຫາທີ່ພນ ໃນການໃຫ້ວິກາຫາກາງການແພທຍ.....	118
21 ຈຳນວນແລະຄ່າຮ້ອຍລະຂອງຜູ້ປັກຄອງ ຈຳແນກຕາມການແພ່ວຄວາມຮູ້ ແກ່ບຸກຄຄທີ່ໄປ.....	120
22 ຈຳນວນແລະຄ່າຮ້ອຍລະຂອງຜູ້ປັກຄອງ ຈຳແນກຕາມການຫົ່ວມານ ກັບຮົມຮົມຜູ້ປັກຄອງເຕັກອອທິສີກ.....	121
23 ຈຳນວນແລະຄ່າຮ້ອຍລະຂອງຜູ້ປັກຄອງ ຈຳແນກຕາມນົມຫາທີ່ພນ ໃນການເຫົ່ວ່າວົມຮົມ.....	122
24 ຈຳນວນແລະຄ່າຮ້ອຍລະຂອງຜູ້ປັກຄອງ ຈຳແນກຕາມການເສນອແນະ ເກີຍວັນການດໍາເນີນານັ້ນຂອງຮົມຮົມ.....	123